

Секція: Бухгалтерський, управлінський облік і аудит

Сперкач В.О.

*Студентка кафедри обліку і аудиту
Київський Національний Університет Технологій та Дизайну
М. Київ, Україна*

АУДИТ РОЗРАХУНКІВ ЗА КРЕДИТАМИ І ПОЗИКАМИ

1. Мета, завдання та джерела аудиту

Аудиторська діяльність — це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик підприємницька діяльність щодо надання аудиторських послуг із метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством.

Перед безпосереднім проведенням аудиту необоротних активів аудиторю необхідно ознайомитися з обліковою політикою підприємства у частині організації обліку необоротних активів за період, що підлягає перевірці, її змінами порівняно з попереднім. Така інформація дасть змогу аудиторю на початку перевірки мати загальне уявлення про організацію обліку необоротних активів на підприємстві та визначити ті аспекти, що потребують особливої уваги.

2. Аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками.

У процесі господарської діяльності підприємства вступають у різні розрахункові відносини з постачальниками та підрядниками. Підприємства здійснюють різні розрахунки як безготівкового порядку, так і з використанням готівкових коштів, векселів, товарообмінних операцій. Щоб уникнути порушень і зловживань під час здійснення розрахункових операцій, потрібно проводити постійний контроль за їх проведенням та відображенням у бухгалтерському обліку. Метою аудиту розрахунків є встановлення

правильності ведення розрахунків з постачальниками за отримані товарно-матеріальні засоби, послуги, підтвердження законності виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості, її достовірності і реальності погашення на підставі показників фінансової звітності відповідно до чинного законодавства.

3. Аудит кредитних операцій

Розрахунково-кредитні операції здійснюються переважно через банк, що систематично контролює правильність розрахунків і дотримання розрахункової дисципліни.

Мета аудиту кредитних операцій — встановити дотримання законодавства щодо використання та погашення кредиту банку, правильність відображення кредитних операцій у бухгалтерському обліку.

Завданням кредитних операцій є перевірка:

- дотримання нормативно-правового регулювання розрахунково-кредитних операцій, які забезпечують функціонування підприємств в умовах ринку;
- своєчасності розрахунків із бюджетом, перерахування заборгованості кредиторам та стягнення належних сум із дебіторів;
- додержання умов договорів з різними контрагентами; перевірка фактів погашення боргів підприємством або не сплачених йому сум;
- стану обліку розрахунків, вірогідності облікових та звітних даних про наявність і зміни сум дебіторської і кредиторської заборгованості.

Під час аудиту кредитних операцій необхідно отримати підтвердження банків за всіма рахунками, кредитні договори та додатки до них. Зокрема, вивчаючи кредитний договір, аудитор з'ясовує ціль кредиту, умови отримання і погашення кредиту, ставки відсотків за кредит, їх підвищення та зниження; склад і розмір майна, що виконує роль застави; джерела погашення кредиту, термін кредитування, інші умови кредитування та взаємовідносини підприємства з банком.

При наявності простроченої заборгованості необхідно, перш за все, з'ясувати причини її виникнення, а потім знайти шляхи для її погашення.

Крім кредитів банків організації використовують інші можливості залучення позикових коштів шляхом отримання кредитів від позикодавців - не банків (позик), реалізації (випуску) цінних паперів (облігацій), видачі фінансових векселів. Однак позики організації у вигляді фінансових векселів можливі тільки для обмеженого кола інвесторів.

Методика проведення аудиту операцій за позиками в основному не відрізняється від перевірок операцій за кредитами. Аудитор повинен переконатися в правильності складання та укладання договору позики. У порівнянні з кредитним договором він має спрощене оформлення.

В даний час в центрі уваги банківського аудиту виявляється більш широке коло завдань, що передбачає глибокий аналіз усіх напрямків банківської діяльності, від яких залежить загальна ефективність функціонування кредитної організації, її ліквідність і фінансова стійкість. В першу чергу, це стосується кредитних операцій, які можуть виступати в одних випадках при високому рівні організації кредитної роботи як основне джерело стабільної банківської прибутку, а в інших — при відсутності адекватного контролю за рівнем кредитного ризику як основний чинник дестабілізації фінансового стану банку. У зв'язку з цим, аудит кредитних операцій комерційного банку можна віднести до найбільш складним і відповідальним ділянок банківського аудиту.

Література:

1. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22.04.93 р., зі змінами і доповненнями.
2. Кулаковська Л.П, Організація і методика аудиту, Київ. 2012 – 545 с.
3. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств, 2003
4. В.В. Скобарь. АУДИТ (Підручник для вузів), 2005 – 432с.